

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/79/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516200515
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7516200515.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobkyne: V.4 proti žalovanej: POHOTOVOSŤ s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č.k. 14C/45/2016-92 zo dňa 11. decembra 2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 23. septembra 2020 č.k. 14C 45/2016-128

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením.
- II. P r i z n á v a žalobkyni proti žalovanej 100 % nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.
1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej "súd prvej inštancie" alebo len "súd") rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení:
I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni 3.489,43 eur s 8,05 % ročným úrokom z omeškania od 27.2.2016 až do zaplataenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni 100 % trov konania, ktoré budú vyčíslené v osobitnom uznesení po právoplatnosti rozsudku.
2. Opravným uznesením č.k. 14C/45/20 16-128 z 23.9.2020 vydaným podľa ust. § 224 Civilného sporového poriadku na návrh žalobkyne opravil v záhlaví rozsudku dátum narodenia žalobkyne na správne znenie: "nar. 09.09.1971" a vyslovil, že v ostatnej časti zostáva rozsudok nezmenený.
3. Rozhodol tak o žalobe žalobkyne, ktorou sa (po rozšírení žalobného návrhu v priebehu konania, ktorú zmenu žaloby súd pripustil uznesením č.k. 14C/45/2016-89 zo dňa 11.12.2018) domáhala od žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 3.489,43 eur spolu s 8,05 % úrokmi z omeškania ročne od 27.2.2016 až do zaplataenia, ako aj náhrady trov konania. Nárok uplatnila žalobkyňa ako spotrebiteľ zo zmluvy o úvere č. 900500268 zo dňa 29.3.2010, ktorú uzavrela so žalovanou. V žalobe poukázala na skutočnosť, že na základe predmetnej zmluvy o úvere jej bol žalovanou poskytnutý úver vo výške 1.400,00 eur, ktorý sa zaviazala žalovanej vrátiť spolu s poplatkom vo výške 1.216,00 eur v 12-tich mesačných splátkach po 216,00 eur, v celkovej výške 2.616,00 eur. Žalobkyňa celkom uhradila žalovanej sumu 4.890,00 eur, ktorú skutočnosť preukázala potvrdením zamestnávateľa. Žalovaná suma predstavuje preplatok, ktorý žalobkyňa zaplatila žalovanej nad rámec poskytnutej sumy úveru, čo odôvodnila tým, že zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, v danom prípade neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), ani spôsob jej výpočtu, údaj o priemernej RPMN a výšku úrokovej sadzby, a preto v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. je úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov.

Zároveň poukázala na neprijateľné zmluvné podmienky v zmluve o úvere, ktorým je údaj o poplatku vo výške 1.216,00 eur, ako aj na neplatnú rozhodcovskú doložku, ktorá bola súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru, nebola individuálne dojednaná a spôsobuje výrazný nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je absolútne neplatná. Podľa žalobkyne rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 11.7.2012 sp. zn. SR 02906/12, na podklade ktorého bol žalovanou podaný návrh na vykonanie exekúcie, je ako celok vydaný v rozpore so zákonom, a teda nemôže predstavovať prekážku res iudicata, pričom poukázala na to, že Okresný súd Košice - okolie žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením č.k. 17Er/2520/20 14-17 zo dňa 4.8.2014 z tohto dôvodu zamietol.

4. Žalobkyňa súčasne so žalobou podala aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 8.1.2016, ktorým žiadala o uloženie povinnosti zamestnávateľovi EUREST, spol. s r.o. so sídlom Bratislava, Miletičova 40/ A, zdržať sa vykonávania zrážok z jej mzdy podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 29.3.2010 do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd uznesením 14C/45/2016-30 zo dňa 19.2.2016 tomuto návrhu vyhovel a nariadil predbežné opatrenie v navrhovanom znení podľa § 76 ods. 1 písm. f) a § 76 ods. 2 O.s.p.

5. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že úverovú zmluvu nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere a nie je možné na ňu aplikovať iné predpisy ako Obchodný zákonník, v zmysle ktorého sa zmluva o úvere považuje za absolútny obchod (§ 497 a nasl. Obchodného zákonníka), že výška úrokov nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere, ide o fakultatívny prvok, ktorý si môžu strany dohodnúť, rovnako nie je podstatnou náležitosťou údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN). Podľa žalovanej v prípade nebankových subjektov nie je možné obvyklú výšku úrokov odvodzovať z výšky úrokov požadovaných bankami, u týchto subjektov je právne akceptovateľné aj vyššie úročenie vzhľadom na neporovnateľne vyššie podnikateľské riziko spojené s osobou dlžníka, jeho finančným nepreverením a nepožadovaním zabezpečenia úverov. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 12 Cmo 95/2005, na ktoré odkazuje Komentár Občianskeho zákonníka. Zároveň mala za to, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení výšky svojho dlhu, keďže má možnosť využiť procesné inštitúty v rámci prebiehajúceho rozhodcovského konania, ktoré reálne nevyužila. Podľa názoru žalovanej v danom prípade nedošlo k bezdôvodnému obohateniu na jej strane, nakoľko žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, ktorá nebola vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy nikdy neodpadol, a preto žiadala žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť.

6. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, vec právne posúdil v zmysle ust. § 52 ods. 1, 2, § 39, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ") § 2 písm. a), b), § 4 ods. 1, 2, 3 a 4 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy.

7. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že predmetná zmluva o úvere má charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ust. § 52 a nasl. OZ, pretože bola uzavretá medzi žalovanou ako právnickou osobou konajúcou v rámci predmetu svojho podnikania a žalobkyňou ako fyzickou osobou - spotrebiteľom, ktorá pri jej uzatváraní nekonala v rámci svojho zamestnania alebo povolania, a preto sa na ňu vzťahuje aj zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd posudzoval platnosť zmluvy a jej obsahové náležitosti a dospel k záveru, že zmluva nespĺňa náležitosti vyžadované ust. § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z., nakoľko v nej absentujú údaje o úrokovej sadzbe, RPMN a priemernej hodnote RPMN, čo má za následok, že zmluva o úvere sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa žalovanej uhradila celkom sumu 4.890,00 eur, pričom mala vrátiť žalovanej len sumu vo výške poskytnutého úveru 1.400,00 eur, teda sumu 3.490,00 eur zaplatila žalovanej bez právneho dôvodu, táto suma predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovanej na úkor žalobkyne, a preto súd žalobe ako dôvod nej vyhovel a uložil žalovanej povinnosť bezdôvodné obohatenie žalobkyne vydať. Súd priznal žalobkyňi aj úroky z omeškania v požadovanej výške podľa ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. odo dňa nasledujúceho po prevzatí žaloby žalovanou, t.j. od 27.2.2016 až do zaplatenia.

8. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP tak, že nakoľko žalobkyňa mala v konaní plný úspech, priznal jej 100 % nárok na náhradu trov konania proti žalovanej.

9. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalovaná Uplatnila odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, teda že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V dôvodoch odvolania žalovaná zotrvala na názore, že spornú zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto nie je namieste vzťahovať na ňu výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nakoľko v zmluve je výslovne uvedený účel uzatvorenia zmluvy - zamestnania, je dlžník vyňatý spod statusu spotrebiteľa. Poukázala na to, že v zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej len "VPPÚ") sa zmluvné strany dohodli na tom, že ich vzťahy sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka, zmluva sa uzatvorila v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, má povahu absolútneho obchodu v zmysle ust. § 261 ods. 3 písm. b) Obchodného zákonníka, z čoho jasne vyplýva, že Občiansky zákonník ani právne predpisy na ochranu spotrebiteľa na daný vzťah (ktorý nie je vzťahom spotrebiteľským) nie je možné aplikovať. Obchodný zákonník uvádza, že explicitne uvedené zmluvy sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov jeho ustanoveniami, od ktorých nie je možné sa odchýliť, keďže ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa dohodu strán o voľbe predpisu, ktorým sa budú ich ďalšie právne vzťahy riadiť. Citovala obligatórne náležitosti zmluvy o úvere, ktorými sú: 1. záväzok veriteľa poskytnúť úver dlžníkovi a 2. záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté prostriedky spolu s úrokmi. Uviedla, že výška úrokov nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere, ide o fakultatívny prvok, ktorý si môžu strany dohodnúť. Rovnako nie je podstatnou náležitosťou RP MN, na ktoré poukazuje žalobkyňa. Výška úrokov sa spravuje predovšetkým dohodou zmluvných strán, pričom ani zo zákona, ani z iných právnych predpisov nie je možné odvodiť pre obchodné záväzkové vzťahy obmedzenie výšky úrokovej sadzby, ktorú si môžu zmluvné strany dohodnúť (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.5.1996, sp.zn. 3 Obd o 3/96). Uviedla, že povinná podpísaním zmluvy o úvere vyjadrila svoj súhlas so zmluvnými podmienkami, t.j. okrem iného aj s bodom 6 VPPÚ, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, v zmysle ktorého v prípade, ak sa stane splatný celý dlh naraz v zmysle bodu 4 týchto podmienok sa zaväzuje dlžník zaplatiť veriteľovi i úrok z omeškania vo výške 0,25 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa, keď sa stal splatný celý dlh, až do jeho uhradenia. Tento úrok má sankčný charakter a účtuje sa dlžníkovi v prípade porušenia zmluvných podmienok. Uviedla, že žalobkyňa svoju povinnosť nespĺnila, čo mal preukázať v rámci vykonaného dokazovania rozhodcovský súd. V súvislosti s uvedeným žalovaná poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10bdo 34/2004 zo dňa 21.12.2004, tiež na rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 20bdo 26/2004 zo dňa 22.9.2005 a 20bdo 28/2004 z 22.9.2005 a rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe sp. zn. I2Cmo 95/2005, z ktorých citovala právny názor k otázkam obvyklej výšky úrokov, úrokov z omeškania a ich súladu s dobrými mravmi. Podľa názoru žalovanej na dobré mravy sa nemôže odvolávať ten, kto ich ako prvý svojim konaním porušil a dohodnuté úroky z tohto dôvodu veriteľovi nepriznať. Súd by pri takejto aplikácii moderačného práva vlastne nabádal dlžníka neplniť svoj záväzok, keďže ten by vedel, že sankcie za neplnenie dohodnutého záväzku budú zmiernené či dokonca anulované súdom. Takéto konanie by viedlo k značnému oslabovaniu postavenia veriteľa a k nemožnosti uplatnenia princípu zmluvnej slobody (voľnosti) veriteľom pri uzatvorení zmluvy o úvere v časti dohodnutia sankčného postihu pri porušení zmluvnej povinnosti dlžníka. Žalovaná mala za to, že cena úveru je v plnom súlade s dobrými mravmi a jej výška zodpovedá riziku, ktoré podstupuje veriteľ, keď uzatvára zmluvu prevažne s dlžníkmi, ktorým odmietli poskytnúť úver banky. Nakoľko podľa názoru žalovanej žalobkyňa neuzatvorila zmluvu o úvere v postavení spotrebiteľa, nemožno zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov, a tým aplikovať ustanovenia právnych predpisov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv. Zmluva spĺňa všetky stanovené obligatórne náležitosti, preto nemôže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov. Žalobkyňa v zmluve vzala na vedomie, že výška RPMN sa vypočítava v zmysle zákona a podľa vzorca uvedeného vo VPPÚ, z uvedeného jednoznačne vyplýva, že výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov je v súlade s nariadením a neprevýšila dvojnásobok priemerných hodnôt RPMN. Zároveň žalovaná poukázala na to, že žalobkyňa nevyužila právo do 14 kalendárnych dní od uzavretia zmluvy od zmluvy odstúpiť bez uvedenia dôvodu, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasila s obsahom zmluvy a so všetkými podmienkami poskytnutia úveru. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nebola k podpisu zmluvy o úvere donútená a podpísala ju bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku, svoju vôľu uzavrieť zmluvu o úvere potvrdila svojim podpisom a bola si vedomá svojich záväzkov vyplývajúcich z uzatvorenej zmluvy o úvere. V tejto súvislosti žalovaná citovala právny názor z rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/343/20 13 a poukázala na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, ktorá definuje priemerného spotrebiteľa v ako "v rozumnej miere pozorného a opatrného, bez nariadenia znaleckého posudku, či prieskumu verejnej mienky spotrebiteľov (z rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 16.7.1998 Rudolf Tusky v. Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt - Amt für Lebensmittelüberwachung). Žalovaná mala za to,

že nemožno hovoriť o nedostatku vážnosti vôle na strane žalobkyne, ktorá bola pri uzavieraní zmluvy o úvere dobre informovaná, avšak bola ľahostajná a uvedenému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu určením absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere. Nakoľko dohoda o úrokovej sadzbe spĺňa všetky náležitosti ustanovené zákonom, nemožno právny úkon v časti odplaty považovať za absolútne neplatný a v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ. Na určenie zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. nie je naplnený žiadny predpoklad uvedený žalobkyňou. Zastávala názor, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje ust. § 451 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy apod.) a majetkový prospech žalovaná nezískala z nepoctivých zdrojov, preto žalovaná razantne odmietla, že by z jej strany došlo k bezdôvodnému obohateniu. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 14C/45/2016 zo dňa 11.12.2018 .

10. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovanej nevyjadrila.

11. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“), prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP (a contrario), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP, z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

12. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 25.11.2020 o 10.35 hod., v pojednávacej miestnosti č. dv. 212/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 4.11.2020 úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 a § 378 ods. 1 CSP.

13. 12. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1, 2 CSP, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

14. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku nezhliadol naplnenie uplatnených odvolacích dôvodov, a preto sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, ako aj so správnymi skutkovými a právnymi závermi, na ktorých je preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie založené.

17. Vychádzajúc z obsahu spisu v danej veci odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie pri posudzovaní predmetného úveru ako bezúročného a bez poplatkov správne vychádzal zo spotrebiteľskej povahy právneho vzťahu sporových strán z úverovej zmluvy. Žalobkyňa uplatňovala nárok zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere, kde na jednej strane vystupovala ona ako spotrebiteľ a na druhej strane žalovaná ako dodávateľ konajúca v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko žalovaná opak v konaní nepreukázala. Podľa záverov súdnej praxe dôkazné bremeno o tom, že zmluvu uzavrel dlžník ako podnikateľ, nesie veriteľ, t.j. žalovaná, ktorá v danom spore nepreukázala svoje

tvrdenie, že žalobkyňa zmluvu uzatvorila v postavení podnikateľa, a preto je potrebné vychádzať z toho, že úver poskytnutý žalobkyni je spotrebiteľským úverom. Bolo preto dôvodné na daný právny vzťah aplikovať právne normy spotrebiteľského práva, a to zákon č. 258/2001 Z.z. O spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zák. č. 71/1986 Zb. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy ako *ex specialis* (a všeobecnú úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku o spotrebiteľských zmluvách a v danom právnom vzťahu poskytnúť žalobkyni spotrebiteľskú ochranu. Právna úprava definuje spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi (§ 2 písm. a/ zák. č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) a zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. b/ zák. č. 258/2001 Z.z.). Právna regulácia vykonaná zákonom o spotrebiteľských úveroch je špeciálnou úpravou zmluvy o úvere upravenej v Obchodnom zákonníku, vytvorená predovšetkým s ohľadom na špecifiká týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Táto zmluva vzhľadom na skutočnosť, že dlžník (v danom prípade žalobkyňa) ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle ust. § 52 a nasl. OZ, a preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 OZ). Súd prvej inštancie správne aplikoval na vec ustanovenia § 2 písm. a), b/, § 4 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona Č. 258/2001 Z.z. a taktiež ust. § 52 a nasl., § 39 a § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a odvolací súd sa stotožňuje s jeho správnym záverom, že poskytnutý spotrebiteľský úver podľa zmluvy o úvere uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovanou z dôvodu jej obsahových nedostatkov a podľa názoru odvolacieho súdu už pre absenciu údajov o RPMN, je nevyhnutné považovať za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 zák. Č. 258/2001 Z.z.). Uvedené v podstate znamená, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej (veriteľovi) len samotnú istinu úveru (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. ICdo 238/2017 z 18.10.2018), a preto správne postupoval súd prvej inštancie, ak napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú k zaplateniu dlžnej sumy 3.489,43 eur žalobkyni, predstavujúcej bezdôvodné obohatenie vzniknuté na strane žalovanej v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu podľa ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

18. Skutočnosti a námietky, ktoré žalovaná uviedla v podanom odvolaní, nič nemenia na vecnej správnosti napadnutého rozsudku, nespochybňujú správnosť skutkových zistení, hodnotenia dôkazov ani právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie a neodôvodňujú iné rozhodnutie o podanej žalobe.

19. K odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie neurčil zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle zákona Č. 129/2010 Z.z., ale uplatnený nárok o obsahové náležitosti predmetnej zmluvy o úvere celkom správne posudzoval podľa zákona č. 258/2001 Z.z., ktorý bol účinný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (29.3.2010).

20. Odvolací súd nespochybňuje, že úver je tzv. absolútnym obchodom a že naň dopadá právna úprava podľa tretej časti Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl. ObchZ.) bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Súčasne však poukazuje na to, že zmluvný vzťah medzi sporovými stranami vznikol za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného od 1.10.2001 do 11.6.2010 a podľa právnej úpravy je potrebné predmetnú úverovú zmluvu považovať za zmluvu spotrebiteľskú. Súdna prax považuje spotrebiteľské zmluvy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom (obchodníkom) a spotrebiteľom so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne vzťahy. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy, a preto je plne súladné s princípmi ochrany spotrebiteľa, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva dôvodne bola aplikovaná právna úprava o občianskych právach, teda Občiansky zákonník, a nie právo podnikateľské upravené v Obchodnom zákonníku (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).

21. Právne neopodstatnené sú argumenty žalovanej s poukazom na skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z rozhodcovského konania, ku ktorým odvolací súd uvádza, že rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 11.7.2012 sp. zn. SR 02906/12 nezakladá prekážku (právoplatne rozhodnutej veci), ktorá by bránila súdu o podanej žalobe konať a rozhodnúť; ide o nevykonateľný a nespôsobilý exekučný titul pre neplatnú rozhodcovskú doložku, ktorá nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie sporu strán (porov. IV.ÚS 55/2011-19 z 24.2.2011, tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 237/2013 z 30.9.2015). Uvedené bolo už opakovane konštatované

aj exekučnými súdmi v exekučných konaniach, v ktorých žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdnym exekútorom v prospech žalovanej (v postavení oprávnenej) z tohto dôvodu boli právoplatne zamietnuté, pričom o takýto prípad ide aj v prejednávanej veci. Žalovaná v podanom odvolaní preto celkom nenáležite poukazuje na výsledky dokazovania vykonaného rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní.

22. Správne súd prvej inštancie v danom spore dospel k záveru, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobkyni je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov a rozhodol v súlade so zákonom, pokiaľ nárok žalobkyne proti žalovanej na vydanie bezdôvodného obohatenia 3.489,43 € istiny s 8,05 % úrokmi z omeškania ročne odo dňa omeškania žalovanej 27.2.2016 do zaplatenia dlžnej sumy, považoval za dôvodne uplatnený a napadnutým rozsudkom podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel.

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok v spojení so súvisiacim výrokom III. o trovách konania a s opravným uznesením 14C/45/20 16-128 zo dňa 23.9.2020 ako vecne správny potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 CSP s odkazom na § 387 ods. 2 CSP.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. CSP, § 262 ods.1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, priznal nárok na 100 % náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP)

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).